Runda 1, april 2022

C1 Vilket skydd?

I par, 5 min

Er uppgift

Läs kortet. **Ringa in** er väg på räknebladet och **skriv** en mening. **Vänd** först när läraren säger till.

Det här har hänt

Noah är 23 år, jobbar på ett lager och bor i andra hand. Han äger saker för 25 000 kr och tjänar 21 100 kr i månaden efter skatt *(exempel)*. Priserna stiger. Han har redan tagit bort det mesta han kan. Sparandet till utbildningen är hans väg bort från lagret, och det vill han inte röra. Då måste ungefär 150 till 200 kr i månaden bort, och det enda som är kvar att ta bort är två saker.

Kontot när ni väljer

Startkontot + cirka 32 000 kr, det som kommer in i år.

Faktakort: a-kassa och hemförsäkring

Vad är det? A-kassan betalar en del av lönen om jobbet försvinner. Hemförsäkringen ersätter dina saker, och betalar om du råkar skada något hos andra.

Varför finns det? Du betalar lite varje månad för att slippa en stor smäll. Oftast får du inget tillbaka. Det är så en försäkring fungerar.

Vad betyder det i kronor? A-kassan kostar cirka 157 kr i månaden (dagens pris). Efter ett års medlemskap får du 80 procent av lönen, med ett tak. Utan a-kassa får du högst 510 kr om dagen. Hemförsäkringen kostar cirka 190 kr i månaden.

Ni tar ställning till: vilken smäll klarar Noah minst: att bli av med jobbet, eller en skada hos grannen på 100 000 kr *(exempel)*?

Väg 1: Säg upp hemförsäkringen

Sparar 190 kr i månaden. Stöld, brand och skador hos grannen betalar Noah själv.

Väg 2: Säg upp a-kassan

Sparar 157 kr i månaden. Blir han arbetslös får han ungefär hälften så mycket.

Det vet ni inte: om något händer hemma. Om jobbet finns kvar.
Svara på räknebladet. *Vi valde … eftersom …* Använd ordet **a-kassa** eller **försäkring**.

Didaktikstudion

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 1, baksidan

C1 Året 2022

Räkna med raderna för 2022 och räntan för **konsumtionslån**.
Räntan står på tavlan.

I par, 5 min

Er uppgift

Räkna året

1. **Räkna** räntan, Kvar och kontot på räknebladet.
2. **Kontrollera** mot kontona här under.
3. **Dra** minst en pil på kretsloppet.

Kronor i månaden 2022

Inkomst efter skatt, med stöd	21 100
Boende	7 600
Mat	2 900
Övrigt	7 100
Amortering	500
Kvar före räntan	3 000
Lånet, räntan räknas på	60 000

Val och händelser

Väg 1	+1 500
Väg 2	+1 300

Kontot ska nu vara ett av

48 900, 48 700

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 2, januari 2023

C2 Körkortet

I par, 5 min

Er uppgift

Läs kortet. **Ringa in** er väg på räknebladet och **skriv** en mening. **Vänd** först när läraren säger till.

Det här har hänt

Många jobb Noah ser kräver körkort. Körkortet kostar 22 000 kr *(exempel)*. Trafikskolan låter honom dela upp betalningen på 24 månader. Att betala allt på en gång skulle ta nästan hälften av bufferten, och den vill han inte röra.

Kontot när ni väljer

Kontot från förra året.

Faktakort: köp nu, betala sen

Vad är det? Du får varan nu och betalar senare, med ränta och avgifter. Det är ett lån.

Varför finns det? Det gör det lättare att handla. Det är vanligt vid köp på nätet och har ökat.

Vad betyder det i kronor? Med 16 procents ränta och 49 kr i avgift: 1 126 kr i månaden, 27 000 kr totalt. Betalar du inte och kravet går till Kronofogden kan du få en betalningsanmärkning. Den ligger kvar i tre år, också om du betalar efteråt, och gör det mycket svårare att låna och hyra.

Ni tar ställning till: är det värt 5 000 kr extra att ha körkortet två år tidigare?

Väg 1: Körkort nu, dela upp

13 500 kr om året i två år. Körkort i vår.

Väg 2: Vänta

Inget i år. Noah tar körkortet 2025 och betalar 22 000 kr direkt.

Det vet ni inte: om körkortet ger ett jobb.
Svara på räknebladet. *Vi valde … eftersom …* Använd ordet **ränta** eller **lån**.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 2, baksidan

C2 Året 2023

Räkna med raderna för 2023. Räntan står på tavlan. Noah glömmer stänga kranen, och det rinner ned till grannen. Skadan är 30 000 kr *(exempel)*.

I par, 5 min

Er uppgift

Räkna året

1. **Räkna** räntan, Kvar och kontot på räknebladet.
2. **Kontrollera** mot kontona här under.
3. **Dra** minst en pil på kretsloppet.

Kronor i månaden 2023

Inkomst efter skatt, med stöd	21 900
Boende	7 900
Mat	3 200
Övrigt	7 500
Amortering	500
Kvar före räntan	2 800
Lånet, räntan räknas på	54 000

Val och händelser

Ni sa upp hemförsäkringen: det är skadan minus det ni sparat i år	−27 700
Ni sa upp a-kassan: hemförsäkringen betalar utom 1 500 kr i självrisk *(exempel)*	+400
Körkort nu	−13 500

Kontot ska nu vara ett av

79 100, 65 600, 51 200, 37 700

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 3, december 2024

C3 Utbildningen

I par, 5 min

Er uppgift

Läs kortet. **Ringa in** er väg på räknebladet och **skriv** en mening. **Vänd** först när läraren säger till.

Det här har hänt

Noah sades upp i augusti: fem månader med a-kassa. Samma höst fick han lämna andrahandslägenheten. De första två åren har man i regel ingen rätt att bo kvar, och tre månader på sig att flytta. Nya kontraktet är 1 500 kr dyrare i månaden *(exempel)*. Nu kommer två besked samma vecka. Ett lager erbjuder fast jobb från januari, 1 000 kr mer i månaden *(exempel)*. Och Noah har kommit in på sjuksköterskeprogrammet, som tar tre år. Praktiken ligger på olika orter, så körkort krävs.

Kontot när ni väljer

Kontot från 2023 – 39 000 kr + cirka 32 000 kr. Sa ni upp a-kassan: dra 36 000 kr. Sa ni upp hemförsäkringen: lägg till 2 300 kr. Körkort nu: dra 8 500 kr.

Faktakort: studiemedel

Vad är det? Pengar från staten när du studerar. En del är bidrag, en större del är lån.

Varför finns det? För att fler ska kunna utbilda sig, också den som inte har egna pengar.

Vad betyder det i kronor? 135 000 kr på ett år, varav 94 080 kr är lån som ska betalas tillbaka. Efter tre år är det cirka 282 000 kr i lån. Med studentrum och extrajobb *(exempel)* blir kontot 33 600 kr lägre 2025.

Ni tar ställning till: börjar Noah på det han vill nu, med litet konto och ett växande lån, eller tar han det fasta jobbet och går in med pengar på kontot, om han kommer in igen?

Väg 1: Börja nu

Börjar direkt. Kontot får aldrig gå under 0.

Väg 2: Ta jobbet, sök igen

Fast jobb och högre lön ett år. När han börjar 2026 behövs 52 000 kr på kontot.

Det vet ni inte: om han kommer in nästa år. Om det kommer en ny smäll.
Svara på räknebladet. *Vi valde … eftersom …* Använd ordet **buffert**.

Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Runda 3, baksidan

C3 Året 2024

Räkna med raderna för 2024. Räntan står på tavlan.

I par, 5 min

Er uppgift

Räkna året

1. **Räkna** räntan, Kvar och kontot på räknebladet.
2. **Kontrollera** mot kontona här under.
3. **Dra** minst en pil på kretsloppet.

Kronor i månaden 2024

Inkomst efter skatt, med stöd	22 800
Boende	8 300
Mat	3 300
Övrigt	7 700
Amortering	500
Kvar före räntan	3 000
Lånet, räntan räknas på	48 000

Val och händelser

Alla: a-kassan och nytt kontrakt	−38 800
Ni sa upp hemförsäkringen	+2 300
Ni sa upp a-kassan: Noah fick 510 kr om dagen	−36 100
Körkort nu: sista betalningarna minus extrajobbet som körkortet gav *(exempel)*	−8 500

Kontot ska nu vara ett av

47 100, 36 600, 25 100, 14 600

Didaktikstudion
Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar

Slutkortet

C Året 2025

Räkna med raderna för 2025. Räntan står på tavlan.

I par, 3 min

Er uppgift

Sista året

1. **Räkna** 2025.
2. **Skriv** kontot på räknebladet.
3. **Ringa in:** Höll golvet? Nådde ni målet?

Kronor i månaden 2025

Inkomst efter skatt, med stöd	23 500
Boende	8 700
Mat	3 400
Övrigt	7 900
Amortering	500
Kvar före räntan	3 000
Lånet, räntan räknas på	42 000

Val och händelser

Alla: dyrare kontrakt	−18 000
Ni sa upp hemförsäkringen	+2 300
Ni sa upp a-kassan	+1 900
Körkort nu: extrajobbet ger *(exempel)*	+5 000
Vänta: körkortet	−22 000
Ni började. Räkna raderna som vanligt: det här är skillnaden mellan lön och studiemedel, extrajobb och lägre hyra	−33 600
Ni tog jobbet	+12 000

Kontot ska nu vara ett av

60 000, 55 000, 49 100, 44 100, 14 400, 9 400, 3 500, −1 500

Minus betyder att kontot har gått under golvet.

Målet

Börja på utbildningen. Började Noah: kontot gick aldrig under 0. Tog han jobbet: minst 52 000 kr på kontot.

Didaktikstudion
Fri att använda, dela och anpassa i undervisning. CC BY-NC-SA 4.0.
didaktikstudion.se/hushallets-pengar